

dilluns, 27 d'octubre de 2003

El teatre, objecte de debat a la Tardor Literària

theatron

PEP MARTORELL A redós dels premis Ciutat de Tarragona, coordinats i impulsats per l'Ajuntament, el novembre s'està erigint a la ciutat com el mes literari èr excel·lència, amb tota una corrua d'actes

A la ciutat de Tarragona, el mes de novembre s'està erigint com el mes literari per excel·lència. A redós dels premis Ciutat de Tarragona, instituïts primer per Òmnium Cultural, ara embolcallats, coordinats i impulsats per l'Ajuntament de Tarragona, tota una corrua d'actes donen el protagonisme absolut a la creació literària en sentit ampli. I també el teatre hi és present; no tan sols des del vessant de l'espectacle, la representació, sinó també com a matèria de controvèrsia i debat. L'APELLC (Associació de Professionals i Estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes) és qui organitza tres sessions -els anomenats Dimarts literaris de l'APELLC-, precisament tres dimarts seguits a l'Antiga Audiència, des del dia 4 de novembre. Tres mirades distintes del procés teatral des d'àmbits que sovint passen desapercebuts, però que en són essencials. En primer lloc, el crític teatral Francesc Massip -col·laborador de l'Avui i Serra d'Or, entre d'altres mitjans de comunicació- dissertarà sobre, precisament, la funció de la crítica teatral en tot el procés de configuració d'un espectacle. Així mateix, Massip, que imparteix docència a la Universitat Rovira i Virgili i a l'Institut del Teatre, i gens aliè al debat que ha generat la crítica aquests darrers mesos en els diversos mitjans de comunicació, segur que crearà opinió i discussió al voltant de l'especificitat de la crítica teatral envers la literària. De fet, el títol de la conferència juga amb l'ambigüitat de l'origen etimològic de la paraula actor (hipòcrita) i el seu ús habitual. Un doble sentit prometedor: La hipocresia del crític. La segona sessió tractarà també un dels aspectes més poc cuidats dels nostres escenaris, com és l'escriptura teatral. En el marc d'una taula rodona, moderada per l'escriptor i dramaturg Joan Cavallé, director d'una de les col·leccions de teatre contemporani més suggerents (Textos a part), que ha posat en circulació l'editorial tarragonina Arola, intervindran els dramaturgs Carles Batlle (Barcelona, 1963), Albert Mestres (1960), Manuel Molins (Alfara del Patriarca, 1946) i Victòria Szpunberg (Buenos Aires, 1973). Batlle ha estat membre del consell assessor del TNC, és professor a la Universitat Autònoma de Barcelona i a l'Institut del Teatre, estudiós del teatre i també autor teatral, vessant des del qual s'ha prodigat amb força darrerament. En aquest sentit, enguany és un dels autors residents al TNC en el marc del projecte T6 de creació textual contemporània. També l'argentina Victòria Szpunberg, una altra dels protagonistes, amb estudis de Direcció i Dramatúrgia a l'Institut del Teatre, va participar en aquest projecte del TNC on, va poder estrenar L'aparador, dirigida per Toni Casares, l'any passat. Pel que fa a Albert Mestres, cal dir que ha conreat diversos gèneres i, de fet, és més conegut en els àmbits de la poesia i la narrativa, on destaca el recull de contes Vides de tants, del qual es va estrenar una versió teatral al Sitges Teatre Internacio- nal d'enguany i que va dirigir Joan Castells, que també havia signat la posada en escena de Dramàtics a l'Espai Brossa (2002). Per la seva banda, el valencià Manuel Molins va ser guardonat amb el Premi Eduard Escalante l'any 1989 (Els viatgers de l'absenta) i, recentment, ha obtingut el reconeixement de la Crítica dels Escriptors valencians de teatre per l'obra Abú Magrib, editada per Bromera. I és en aquesta mateixa editorial que ha publicat també una peça de teatre infantil, titulada Rosegó, el rodamón. Segurament una de les perspectives del procés teatral més silencioses és el de la traducció. Però si tenim en compte que la majoria de peces teatrals que s'estrenen als nostres teatres són traduccions, és indiscutible el seu paper primordial. D'aquí que el títol d'aquesta darrera aportació sigui Aspectes de la traducció teatral, una mena de diàleg entre Jona Casas i Feliu Formosa. Casas (l'Hospitalet de Llobregat, 1950), crític teatral durant moltes dècades, traductor de Txèkhov, guanyador del Premi Ignasi Iglesias (1990) amb Nus, és professor de l'Institut de Teatre i fa ben poc va ser a la ciutat de Tarragona (a la llibreria La Capona) per presentar el seu darrer poemari, Del Quadern número 7, gènere en el qual ha trobat sortida per a la seva creació artística. Feliu Formosa (Sabadell, 1934), home de teatre, és traductor sobretot de l'alemany, un fet essencial per a la història del teatre català. A dues mans, com ja han mostrat en dues publicacions (Amb afecte, 1987; i Pols al retrovisor, 1989), segur que revelaran els elements essencials de la traducció teatral. Es tracta, doncs, de tres sessions força interessants. Que defugen els angles més coneguts del món teatral, com són el de la interpretació i la direcció, i, per contra, atorguen a aquests ingredients més aviat marginals una perspectiva preminent.